

SOSTENIBILITAT URBANA

Amb els ulls de l'ICGC

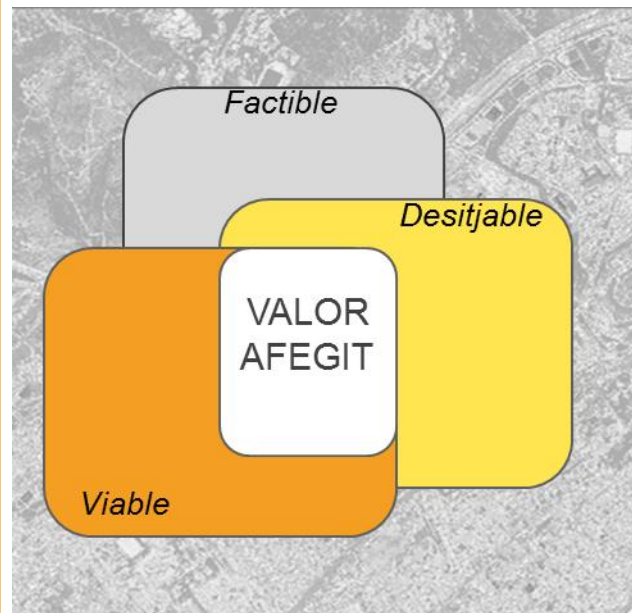
ICGC
Institut
Cartogràfic i Geològic
de Catalunya

Generalitat
de Catalunya

Sostenibilitat Urbana i Observació de la terra?

- Les grans ciutats han esdevingut ecosistemes urbans, que han de respondre al gran repte de trobar solucions que assegurin el correcte desenvolupament econòmic, social i medi ambiental dels seus ciutadans.
- Les capes de geoinformació generades a ICGC en el context del programa en **Sostenibilitat Urbana** han de permetre un millor diagnòstic de les variables socioeconòmiques i ambientals i així permetre el disseny de potencials accions a emprendre, sota un millor coneixement.
- Els sistemes d'observació de la Terra ofereixen una visió repetitiva, sinòptica, quantificable i per tant privilegiada del territori i de mesura espacial i temporal de mesura d'aquest indicadors.

ECOSISTEMA URBÀ = LABORATORI INNOVACIÓ I VALOR AFEGIT

Introducció (1/2)

Avions	Partenavia P68	Cessna Caravan	Beechcraft B200GT
Sensors			
CASI AISA	✓	✓	✓
TASI	✓	✓	
PHOTOG RAMETRI CAMERE S	✓	✓	✓
LIDA R	✓	✓	✓

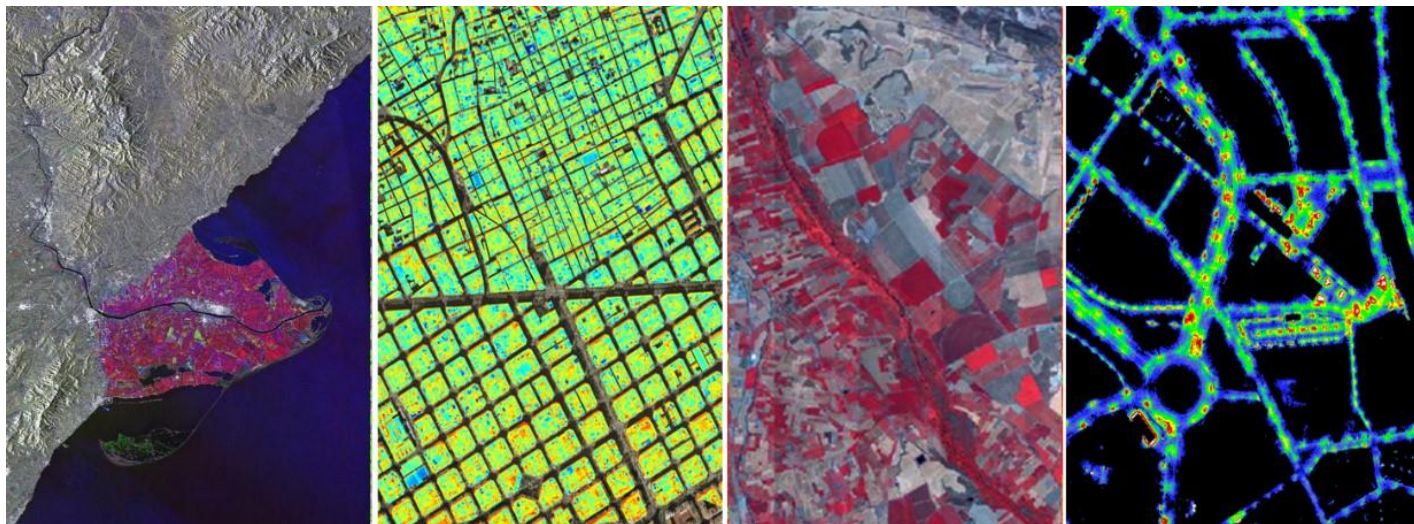

**+ CAPACITATS PRODUCTIVES SATÈL.LIT
ÒPTICS I RADAR**

Introducció (2/2)

CIÈNCIA + TECNOLOGIA + PROBLEMES REALS A RESOLDRE = VALOR AFEGIT

... alguns exemples com transformar les dades en coneixement

Aproximació operativa (1/3)

- Des de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC) s'hi aporten actius aeroportats, sensors i competències, per tal de transformar les necessitats dels usuaris en requeriments tècnics i operacionals.
- En la cerca de trobar les millors solucions a l'equació d'us i aplicabilitat, s'han centrat esforços per tal d'aportar indicadors i coneixement sobre els ecosistemes urbans.
- Aquests esforços parteixen de la recerca, per acompanyats dels usuaris finals, determinar-ne el millor disseny operacional possible, validar-ne els resultats i poder seguir innovant

Aproximació operativa (2/3)

La recerca de les millors solucions en termes d'ús i aplicabilitat, passa per les següents etapes:

- Definició dels requeriments tècnics en la **captura** de les dades
  - Pla de vol: Alçada, finestra temporal, #passades ..
  - Sensors: Selecció, configuració espectral, geométrica...
- **Transformació** de les dades en geoinformació
  - Correcció geométrica i radiométrica de les imatges
  - Anàlisi, avaluació, validació i generació cartografia temàtica

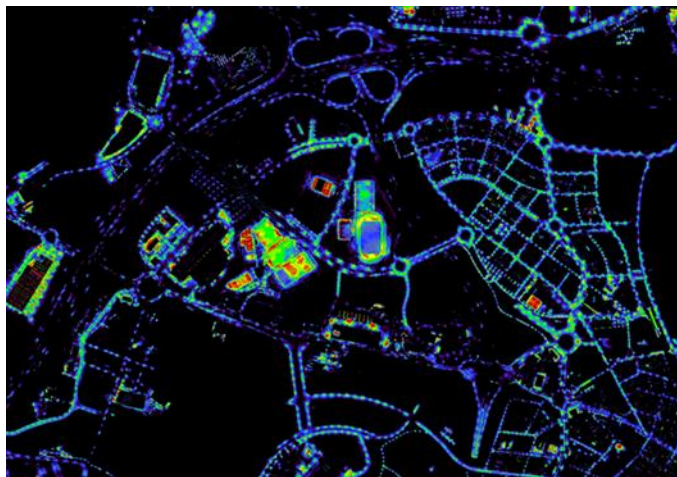
Aproximació operativa (3/3)

Els àmbits d'actuació en sostenibilitat urbana i sensors emprats, treballats en el marc de l'encarrec DIBA han estat:

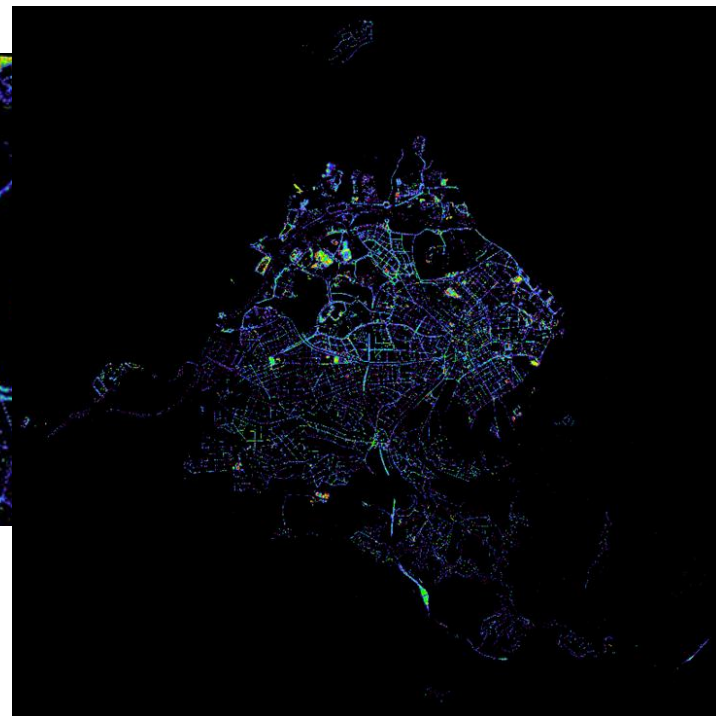
Emissió Lumínica	Natura Llum	Idoneïtat Fotovoltaica	Idoneïtat termo-solar	Verd Urbà	Eficiència	Illa Calor
Determinació del flux de llum o emissió cap al cel	Determinació del tipus de llum principal emissora cap el cel	Determinació per a cada coberta de la idoneïtat instal·lació plaques fotovoltaiques	Determinació per a cada coberta de la idoneïtat instal·lació capacitats termo-solars	Determinació d'on hi ha vegetació i en quin estat de vigor es troba	Determinació per a cada coberta industrial, de la seva eficiència, capacitat aïllament calor generada per l'activitat	Determinació de la temperatura superficial real de tot l'ecosistema urbà, en relació a una referència
Hiperespectral i càmera fotogramètric a en el visible i infraroig proper	Hiperespectral i càmera fotogramètric a en el visible i infraroig proper	Sensor Lidar	Sensor Lidar	Càmera fotogramètrica en el visible i infraroig proper	Hiperespectral tèrmic en infraroig llunya	Hiperespectral tèrmic en infraroig llunya

Contaminació lumínica (1/2)

S'ha desenvolupat un model propi de fusió de dades del sensor hiperspectral (AISA-EAGLEII) i fotogramètric (DMC-26), per tal d'obtenir valors físics d'emissió lumínica (cd/m^2) que s'escapa cap al cel, a una resolució espacial de 25 cm.

Mapa de luminàncies segmentades a 14 classes per tot el terme de Sant Cugat i detall

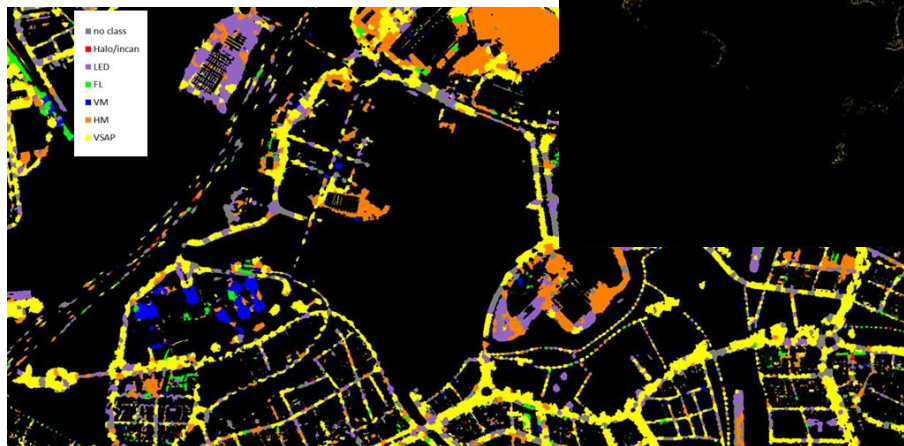

Contaminació lumínica (2/2)

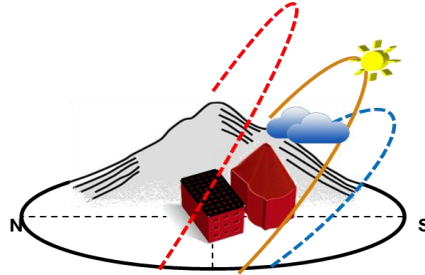
S'han desenvolupat índexs a partir de dades del sensor hiperespectral (AISA-EAGLEII) per identificar els principals tipus de llum (natura), la seva zonificació i la relació en vers a l'emissió lumínica desaprofitada (contaminació lumínica)

Mapa de natura de la llum per tot el terme de Sant Cugat i detall

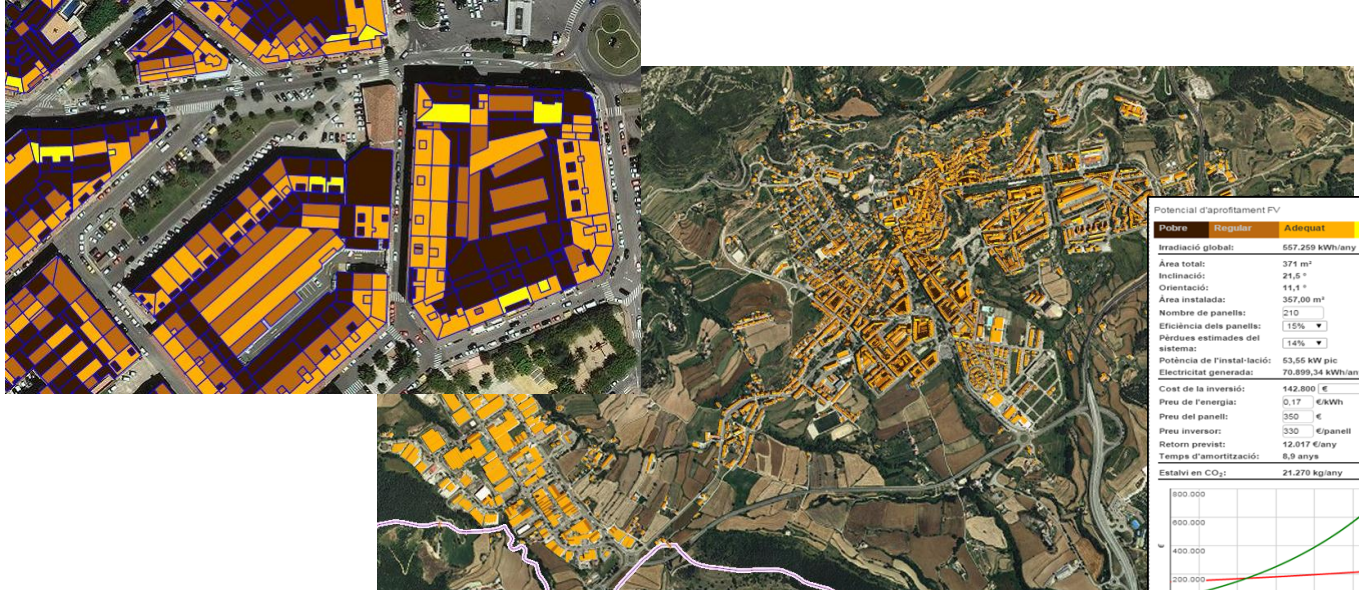

Potencial Solar (1/2)

La modelització per cada punt del territori, de com és “observat” pel Sòl, el creuament amb dades meteo-climàtiques i les possibles ombres generades pel relleu i l'urbanisme ens permet una estimació de la **irradiació solar global** que arriba a les cobertes

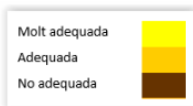

Mapa idoneïtat fotovoltaica per tot el terme municipal de Berga i detall

Potencial Solar (2/2)

A partir de la informació d'irradiació solar global diària i característiques geomètriques, com orientació i inclinació de les cobertes, extretes de les dades del sensor Lidar de l'ICGC, s'estima la **idoneïtat termo-solar**, per l'aprofitament en aigua calenta.

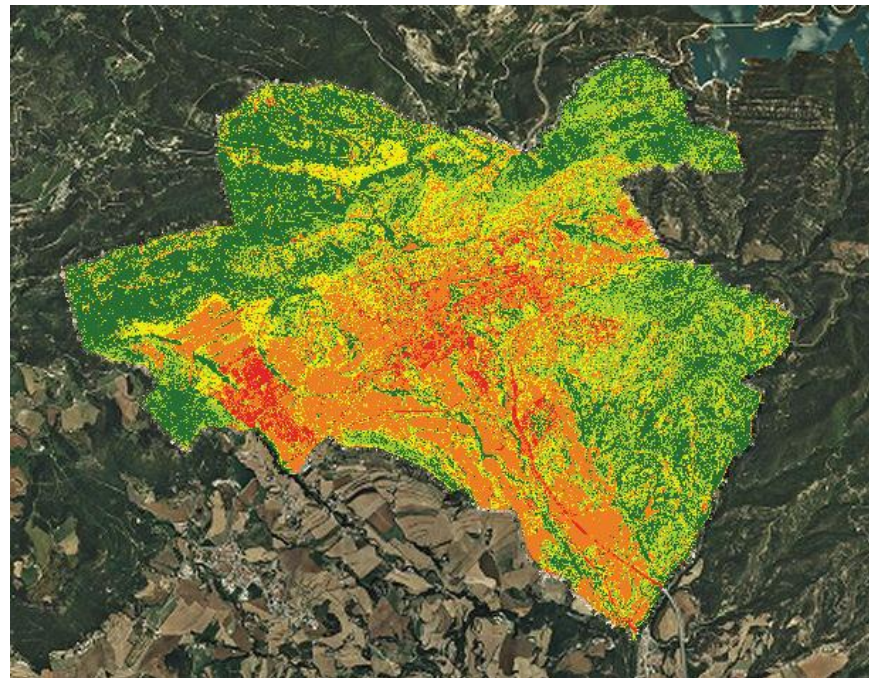
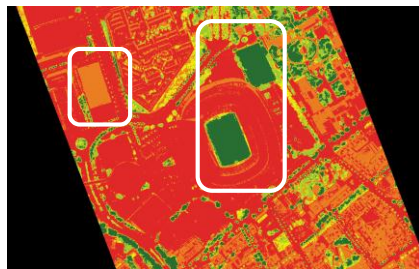
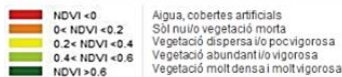
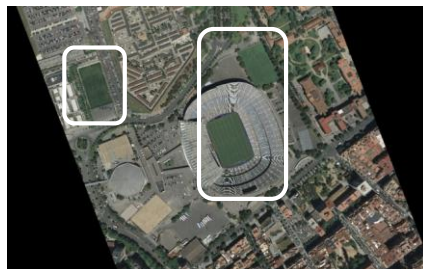
Mapa idoneïtat termosolar per tot el terme municipal de Sabadell i detall

Verd Urbà (1/2)

Amb les dades dels canals infraroig proper (on la vegetació és altament reflectiva) i vermell (fortament absorbida per fer la fotosíntesi) de les càmeres fotogramètriques de l'ICGC, es determina l'índex de vigor o NDVI, amb resolucions al voltant dels 50 cm.

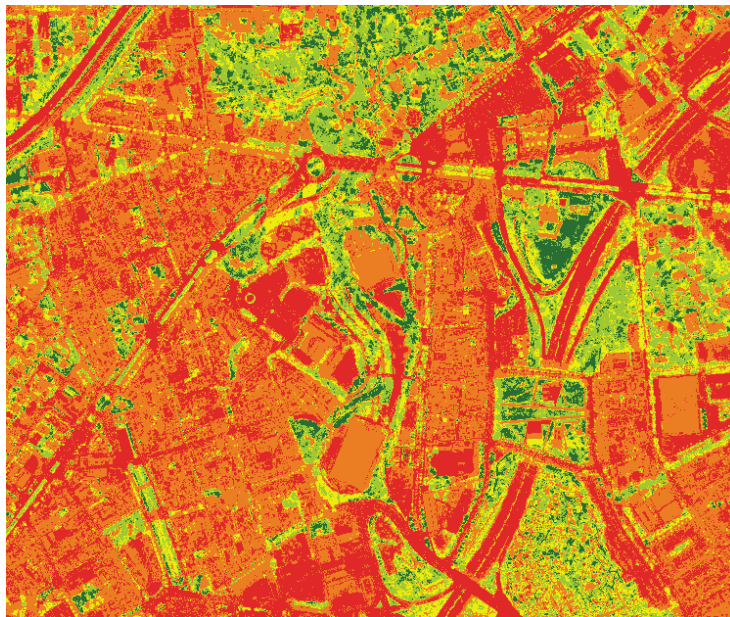

Mapa de verd urbà per tot el municipi de Berga

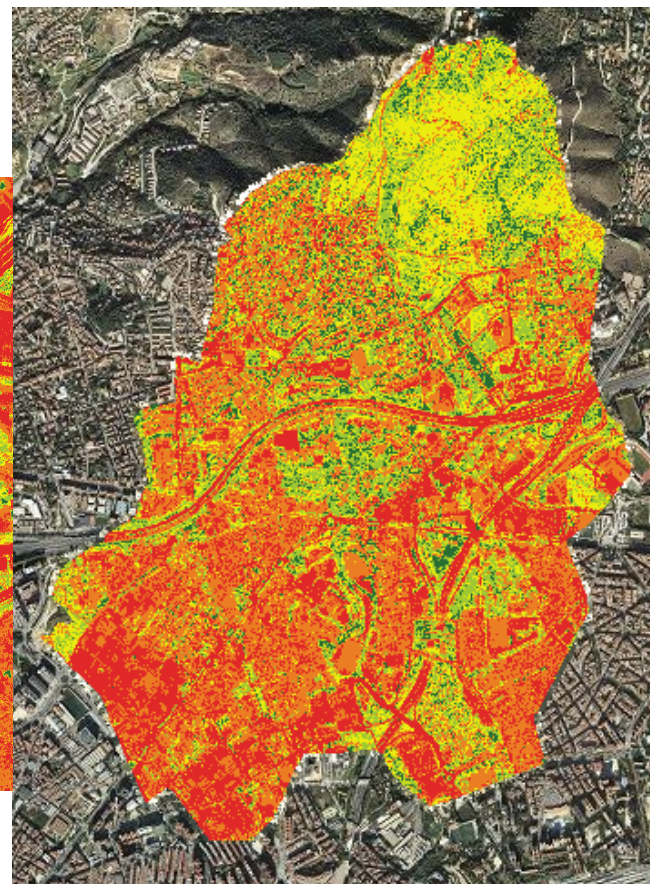

Verd Urbà (2/2)

L'índex NDVI, no indica solament on hi ha vegetació, sinó informació relativa al seu estat de salut/vigor. Les cobertes vegetades i el seu estat, són un important regulador de variables com la temperatura, la precipitació o la presència de contaminants.

Mapa Verd urbà pel municipi d'Esplugues i detall

Eficiència (1/2)

Es dissenyen dos vols amb el sensor hiperspectral tèrmic de l'ICGC (TASI). El processat ICGC de les dades permet determinar la diferència de temperatures reals entre el vol del vespre i matinada. Finalment s'aplica una màscara vectorial sobre les cobertes a estudi.

Imatge de segmentació de diferències de temperatures (temperatura de la matinada menys temperatura del vespre) sobre les cobertes superposada a l'ortomatge de la zona, per tota l'àrea del projecte-Sabadell.

Eficiència (2/2)

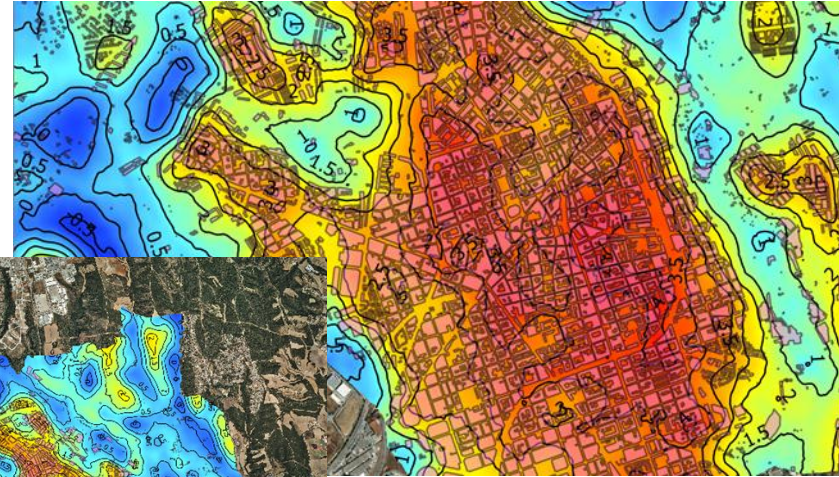
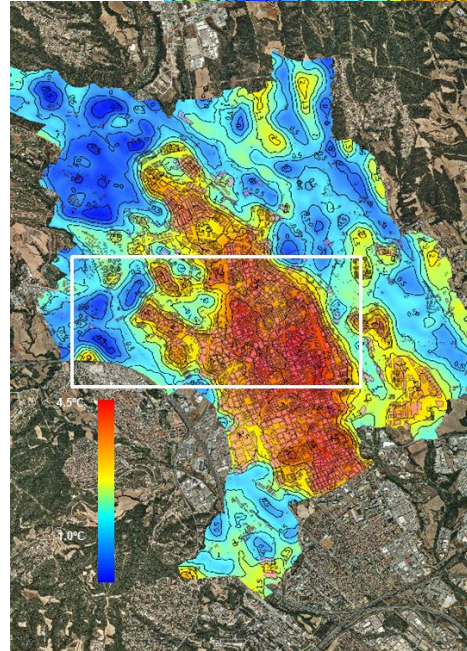
S'estableixen uns intervals, dins el rang de valors de diferència de temperatura entre els dos vols, sobre les cobertes. És genera una fitxa amb la informació de temperatures, mapa de diferències i classificació eficiència per a cada zona d'interès, en aquest cas els polígons industrials.

Imatge de segmentació de diferències de temperatures (temperatura de la matinada menys temperatura del vespre) sobre àmbit d'interès del projecte-Sabadell.

Illa de Calor (1/2)

A una resolució espacial propera als 4 m. es van processar les dades hiperespectrals tèrmiques del sensor TASI (ICGC). El processat de les dades permet determinar la temperatura real amb precisió instrumental aproximada de 0.2°C.

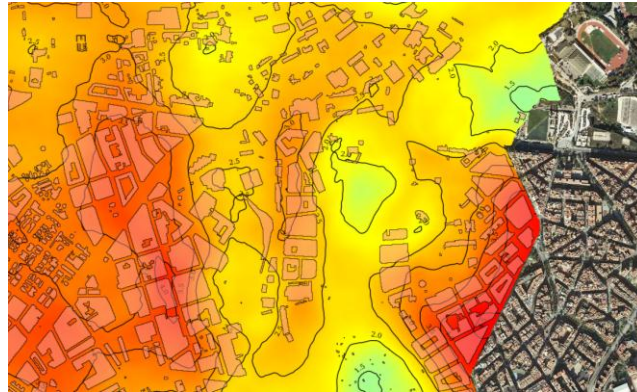

Detall de l'illa de calor de Sabadell a nivell de terra, del requadre marcat a la figura 2. La imatge ràster de l'illa de calor així com les corresponents corbes de nivell tenen sobre imposit el vectorial de les cobertes.

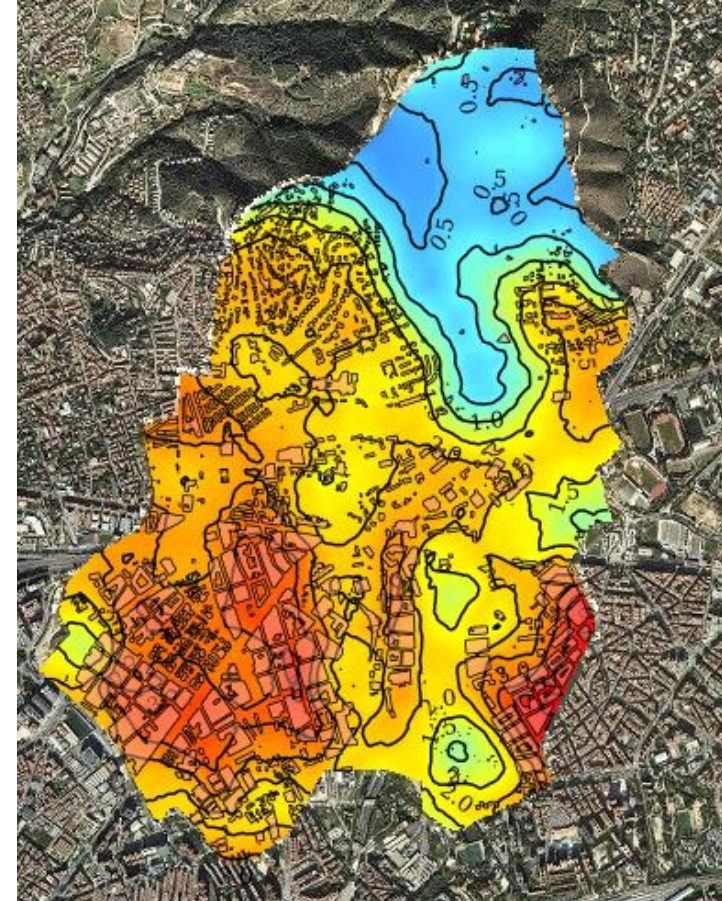

Illa de Calor (2/2)

El treball d'illa de calor o comportament tèrmic a partir de la mesura de les temperatures de superfície, s'ha aplicat a diferents municipis contractats

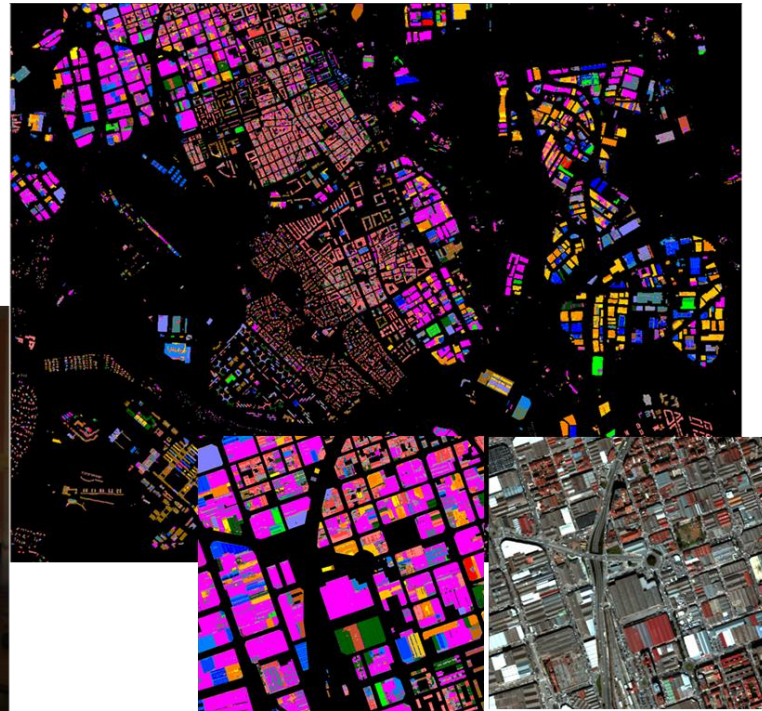
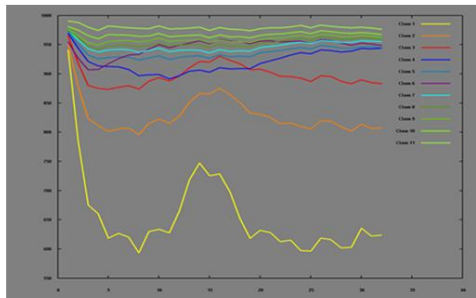

Comportament Tèrmic – Illa de Calor pel municipi d'Esplugues i detall

Espai Recerca (1/2)

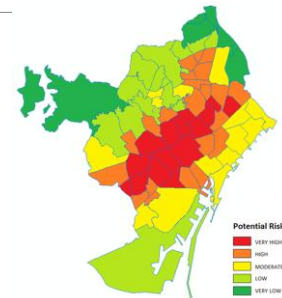
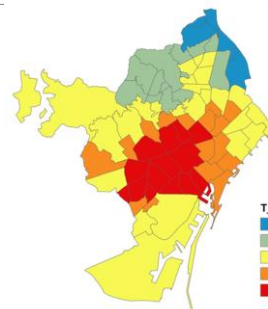
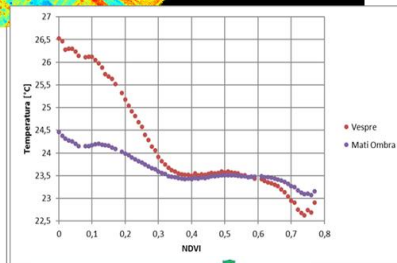
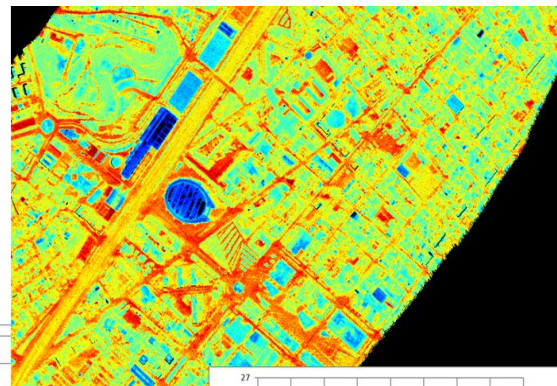
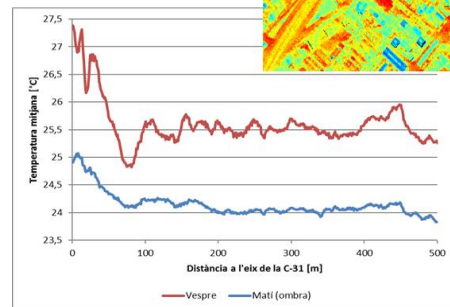
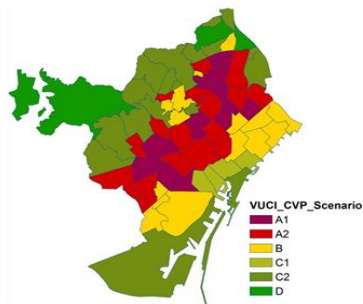
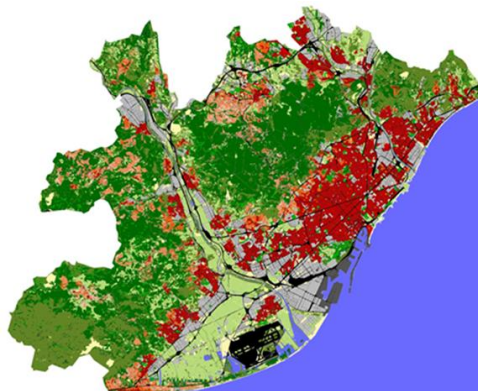
Captura de dades
hiperespectrals tèrmiques
del sensor TASI (ICGC) i
VNIR de l'AISA per
extreure signatures
espectrals i generar
classificacions
supervisades i no
supervisades tipologia
superficial materials
cobertes

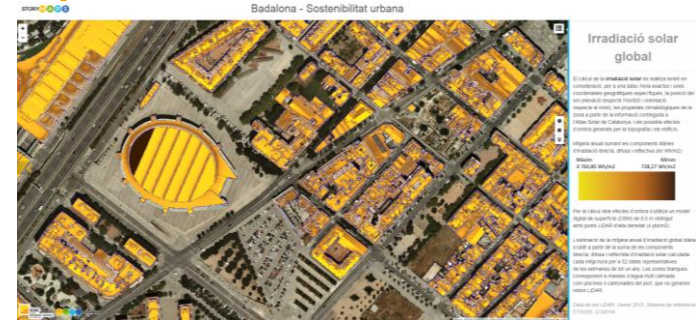
Espai recerca (2/2)

Impacte de les infraestructures i les cobertes verdes en el comportament tèrmic i nova cartografia temàtica i anàlisi vulnerabilitat i risc a partir de noves metodologies LCZ

Quin coneixement obtenim? (1/4)

- El ventall de resolucions espectrals i espacials que s'ofereixen, representen una equació d'ús i aplicabilitat vers la gestió dels recursos, els impactes, afectacions i canvis que es produeixen en l'ecosistema urbà
- La informació que aportem, té un gran potencial de transformació en coneixement, tant en la dimensió espacial i temporal, sempre que es faciliti la visualització (visors i cartografia temàtica associada) i el seu tractament i anàlisi (sistemes informació geogràfica)

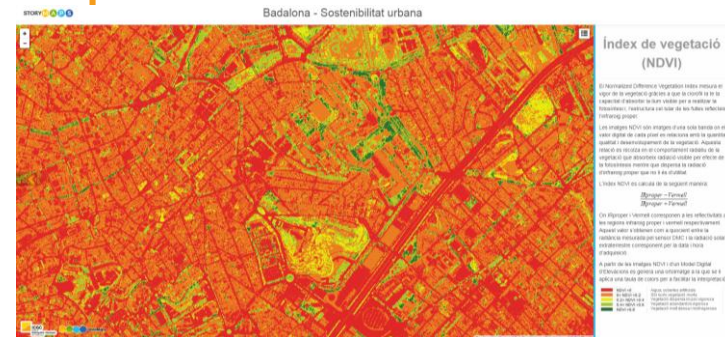
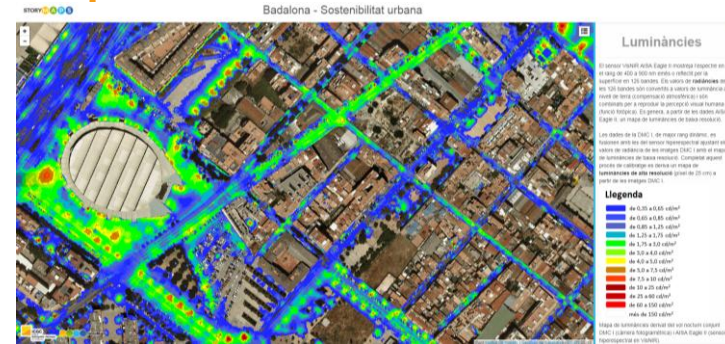

Quin coneixement obtenim? (2/4)

Comportament espacial (alguns exemples):

- i. Millora en el disseny de plans d'actuació
  - Priorització ubicació d'il.luminació nocturna
  - Prioritats ubicació noves cobertes verdes

- ii. Creuament amb variables socioeconòmiques
  - Actuacions davant onades de calor
  - Coneixement de la distribució de l'equitat ambiental

Quin coneixement obtenim? (3/4)

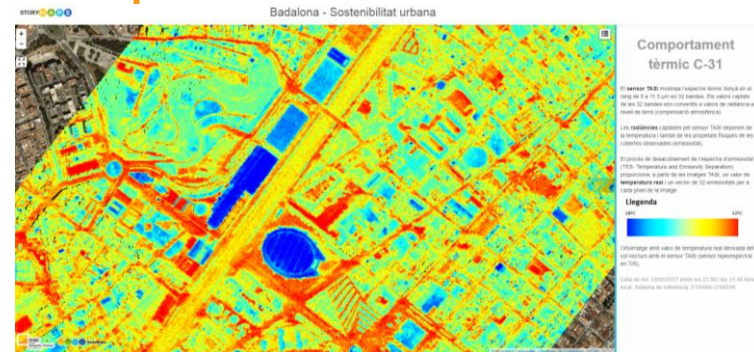
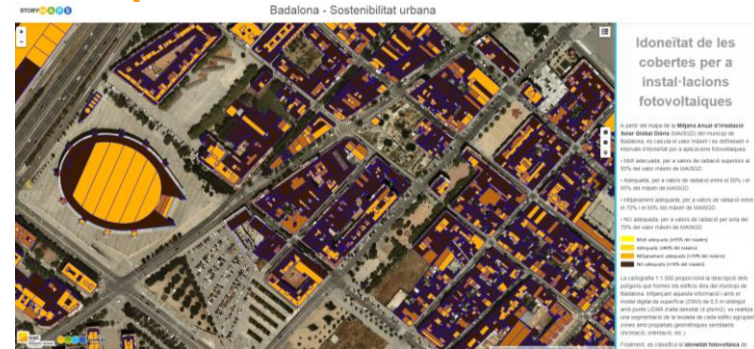
Comportament espacial (alguns exemples):

iii. Disseny Polítics de renovació-manteniment-regulació-ajut

- Focalitzar ajuts estalvi energètic
- Ajut instal·lació potencial solar

iv. Capacitat de resposta i resiliència

- Priorització dels recursos intervenció àmbit salut
- Disseny nous equipaments/serveis/cobertes urbanes

Moltes gràcies per la seva atenció !!!

<https://eines.icgc.cat/storymaps/html/visor.html?id=adc92f70-6b02-11e8-991e-558f1d760a4b>

<https://eines.icgc.cat/storymaps/html/visor.html?id=3429d0d0-25c9-11e8-b70f-9ff4ea492e48>

